

GEDEPUTEERDE STATEN VAN ZEELAND

Inleiding

In het kader van de Wet bodembescherming is om de resterende grondverontreiniging op het terrein van de voormalige firma Cruson aan de Westlandstraat te Breskens op te ruimen een saneringsplan ingediend.

Op grond van artikel 39 van de Wet bodembescherming dienen wij uiterlijk 13 weken na ontvangst van het saneringsplan al dan niet met het saneringsplan in te stemmen.

Voorbereidingsprocedure

Op de voorbereiding van deze beschikking is de in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht geregelde openbare voorbereidingsprocedure van toepassing (artikel 6.1, eerste lid, en artikel 6.4, eerste lid, van de Provinciale Milieuverordening Zeeland).

Het meldingenformulier, de onderzoeksrapporten, en de ontwerp-beschikking hebben van 17 juli tot en met 13 augustus 2003 ter inzage gelegen bij onze directie Ruimte, Milieu en Water en bij de gemeente Terneuzen.

Gedurende deze termijn bestond voor belanghebbenden de mogelijkheid hun zienswijze kenbaar te maken.

Zienswijzen

Op 31 juli 2003 is een zienswijze ingekomen van A.J. Verstraaten namens de bewoners van de Karel Doormanlaan nummer 17 tot en met 31 te Breskens. In de zienswijze wordt het volgende naar voren gebracht.

1. De bewoners zijn ernstig verontrust over de situatie rond de bodemverontreiniging van het Cruson-terrein. Uit de ontwerp-beschikking blijkt dat er ter plekke over een groot gebied nog steeds een ernstige verontreinigings- en risicosituatie bestaat. De locatie is nog dermate sterk verontreinigd dat het andermaal urgent is om een omvangrijke bodemsanering uit te voeren.
2. De bewoners vrezen dat de sanering veel overlast en mogelijk schade aan de huizen veroorzaakt en dat het maar zeer de vraag is of het probleem werkelijk wordt opgelost. Uit de ontwerp-beschikking blijkt dat op geen enkele wijze is aangegeven hoe met de zorgen en belangen van de bewoners wordt omgegaan.
3. De bewoners van de Karel Doormanlaan moeten nu al jaren met deze ongewenste situatie leven en willen nu toch eindelijk eens zekerheid hebben dat hieraan een eind komt.
4. In de beschikking moet worden opgenomen op welke wijze de bewoners gevrijwaard worden van overlast en op welke wijze de vergoeding van opgetreden schade geregeld wordt. Voorts moet in het evaluatierapport aangetoond worden dat in de grond geen verontreiniging meer aanwezig is, opdat zonder twijfels tegenover iedereen een schone grond verklaring overlegd kan worden. De bewoners gaan ervan uit dat de provincie Zeeland dusdanige maatregelen neemt dat betrokken partijen serieus met onze wensen rekening houden.

Reactie gedeputeerde staten

Ad 1. Ook wij betreuren het dat enkele jaren na aanvang van de eerste saneringshandelingen de bodemverontreinigingsproblematiek op het voormalig Cruson-terrein nog steeds niet is opgelost. Met het saneren van de laatste

restanten van bodemverontreiniging gaan wij ervan uit dat het terrein tot onder en nabij de tussenwaarde schoon is.

Momenteel is het terrein nog dermate verontreinigd dat het uitvoeren van een aanvullende sanering noodzakelijk is. Dit komt omdat op het terrein zowel in de grond als in het grondwater nog een sterke verontreiniging met vluchtige aromatische koolwaterstoffen (BTEXN) en vluchtige gechloreerde koolwaterstoffen aanwezig is. Deze verontreiniging bevindt zich onder en in de buurt van de voormalige op de locatie aanwezige schuur. Om de sanering te kunnen afronden is nog een aanvullende deelsanering nodig bij deze voormalige schuur.

De sanering is niet andermaal urgent. De urgentie van de verontreiniging is in 1996 in een beschikking (962160/2618, 21 februari 1996) vastgesteld. Omdat de sterke verontreiniging nog niet (geheel) is weggehaald blijft de urgentiestatus onveranderd.

Ad 2. Door het ontgraven van de verontreiniging worden de actuele risico's voor de volksgezondheid weggenomen en wordt het mogelijk om in een later stadium bebouwing op de locatie te realiseren. Ook een mogelijk uit te voeren grondwatersanering heeft deze doelstelling. Hiermee wordt het probleem van de bodemverontreiniging werkelijk opgelost.

De ontgraving van de verontreiniging levert behoudens de afvoer van de verontreinigde grond door naar verwachting een twintig tal vrachtwagens weinig overlast op. De grondsanering zal binnen een termijn van twee weken afgerond zijn. Ter uitvoering van de sanering sluit de provincie Zeeland een bodemsaneringsverzekering tegen optredende (materiële) schade af. Woningen die binnen een door de verzekeringsmaatschappij vastgestelde risico-contour liggen worden - indien dit in het kader van de vorige sanering niet reeds heeft plaatsgevonden - bouwkundig opgenomen. Er worden desgewenst zettingsbouten aangebracht. Eventuele schade als gevolg van de grondwatersanering zal voor vergoeding in aanmerking komen.

Ad 3. Zie ad 1 en ad 2.

Ad 4. De provincie Zeeland heeft gedurende de periode dat deze beschikking vervaardigd is een voorlichtingsavond georganiseerd. In de bijeenkomst is naar voren gebracht wat in het verleden op onderzoeks- en saneringsgebied is uitgevoerd om het perceel schoon te krijgen. Tevens is de huidige verontreinigingssituatie toegelicht. Ook is ingegaan op de werkzaamheden die thans moeten gebeuren. De bewoners hebben tijdens deze bijeenkomst hun wensen, bijvoorbeeld met betrekking tot de afvoer van de verontreinigde grond door de dorpskern van Breskens, naar voren gebracht. In overleg met de uitvoerder van de sanering (aannemer) zullen wij proberen zo goed mogelijk aan de wensen van de bewoners tegemoet te komen. Voor de wijze waarop de te vergoeden schade geregeld wordt zie ad 2.

In het evaluatierapport wordt het eindresultaat van de sanering geverifieerd met hetgeen wij oorspronkelijk voor ogen hadden.

De term schoongrondverklaring is een in het spraakgebruik ontwikkelde term om aan te duiden dat de grond die in eigendom wordt verkregen schoon is. Aangezien de term in het spraakgebruik ontwikkeld is hechten wij er weinig waarde aan. Vanuit juridisch oogpunt schept de term voor verwarring, omdat er ten eerste in Nederland geen enkele grond te vinden is die volledig schoon is. Overal treft men wel grond aan die in bepaalde mate zeer licht verontreinigd is. Ten tweede worden er in Nederland geen schoon grond verklaringen overlegd. U kunt wel een brief van een overheidsinstantie waarin wordt aangegeven, dat de grond geschikt is voor beoogd gebruik beschouwen als een verklaring waarin op vakkundige wijze een oordeel is gevormd over de toestand van de bodem.

Zoals in de voorlichtingsbijeenkomst is uiteen gezet zullen wij na afloop van de definitieve sanering middels bemonstering van een aantal peilbuizen nagaan of de verontreiniging zich in de loop van de jaren niet verspreid heeft in de richting van de aangrenzende woningen.

Algemeen

Ter plaatse van het voormalige metaal verwerkingsbedrijf Cruson aan de Karel Doormanlaan te Breskens heeft in het verleden een grond- en een grondwatersanering plaatsgevonden. De grondsanering is in 1989 afgerond. De grondwatersanering is in de periode van 1997 tot en met 2002 op de locatie uitgevoerd.

De resultaten van de grondwatersanering waren aanleiding om in september 2002 de sanering te heroverwegen. Als gevolg hiervan heeft de provincie Zeeland in oktober 2002 het besluit genomen deze saneringswijze te beëindigen en een nieuw saneringsplan op te laten stellen. In het nieuwe saneringsplan is een opzet gekozen die is toegespitst op de lokale verontreinigingssituatie en de risicosituatie. In het saneringstraject is verder rekening gehouden met de ontwikkelingsplannen op de locatie. De Algemene Woningstichting Zeeuwsch-Vlaanderen heeft plannen om op de locatie een woonzorgcomplex te realiseren.

Voorafgaand aan de reeds uitgevoerde saneringen is in het verleden een aantal bodemonderzoeken uitgevoerd. Vanwege de omvang en complexiteit van deze onderzoeken wordt hier niet verder op ingegaan. Wel zullen de resultaten en werkwijze van de reeds uitgevoerde saneringen hieronder besproken worden en zal ingegaan worden op de nieuwe aanvullende (deel)sanering.

Uitgevoerde saneringen

Grondsanering

Op het Cruson-terrein is in 1989, in opdracht van de provincie Zeeland, een grondsanering uitgevoerd. Van deze sanering is een evaluatierapport (verslag van de bodemsanering op het terrein van de fa. Cruson b.v. te Breskens, februari 1990) ontvangen. Tijdens de sanering zijn alle verontreinigingen tot de B-waarde verwijderd. Om dit te bereiken is plaatselijk meer ontgraven dan gepland. In afwijking van het saneringsplan, waarin een ontgraving tot een diepte van 0,5 tot maximaal 2,0 m-mv gepland was, is tijdens de sanering plaatselijk ontgraven tot een diepte van circa 5 m-mv.

Grondwatersanering

In de beschikking van 21 februari 1996 (kenmerk 962160/2618) is vastgelegd dat er op de locatie sprake is van een ernstig en urgent geval van bodemverontreiniging. In het grondwater ter plaatse van peilbuis 301 werden tot een diepte van 6,0 m-mv de interventiewaarden voor vluchtige aromatische koolwaterstoffen (BTEXN) en vluchtige gechloreerde koolwaterstoffen overschreden. In de beschikking is opgenomen dat de grondwaterverontreiniging wordt gesaneerd volgens een techniek waarbij het grondwater eerst wordt onttrokken (5 m³/uur) en vervolgens gezuiverd (pump and threat methode) wordt. In het saneringsplan van DHV (MT-BD953908, 30 november 1995) werd geconcludeerd dat op deze wijze na circa 20 jaar de streefwaarde bereikt kon worden. Verder gold als uitgangspunt bij de sanering dat het opgepompte water alleen het eerste jaar door middel van een grondwaterzuiveringsinstallatie gereinigd zou worden en dat het water vervolgens ongereinigd op het riool geloosd zou kunnen worden.

Deze grondwatersanering op het Cruson-terrein, die opgezet was als beheersvariant, is in 1997 van start gegaan.

Vanwege stagnatie in de resultaten is deze grondwatersanering op 9 september 2002 door de provincie Zeeland beëindigd. Het bleek niet mogelijk de geformuleerde doelstelling te halen. Een van de belangrijkste oorzaken hiervoor waren de verontreinigingswaarden in het te lozen grondwater. Deze waren dusdanig hoog dat ook na 5 jaar nog niet op het riool geloosd kon worden.

De oorzaak voor deze sterke verontreinigingen in het grondwater lag in het feit dat er nalevering plaatsvond vanuit de bodem. Onder en in de buurt van de schuur bleek nog (rest)verontreiniging in de bodem aanwezig. Deze bron veroorzaakte een constante nalevering aan de grondwateronttrekkingsbronnen.

Op 5 oktober 2002 is de aanwezige schuur afgebrand. Als gevolg hiervan waren op de locatie een hoeveelheid bouw- en sloopafval en verbrandingsresten aanwezig. Aangezien het gebouw niet meer aanwezig is zijn de mogelijkheden tot het verwijderen van de verontreiniging hierdoor aanzienlijk vergroot.

Asbestonderzoek

Op 2 december is een indicatief asbestonderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van asbest in de bovenlaag (0-0,2 m-mv) van een deel van het voormalige bedrijfsterrein van Cruson te Breskens. Het onderzoek had betrekking op de bovenlaag direct rond de afgebrande schuur en op de bovenlaag ter plaatse van de geplande ontgraving. De analyses zijn uitgevoerd door het sterlab Alex Steward environmental services B.V. Op beide plaatsen is in het onderzoek geen asbest aangetoond.

Samenvattend

Samenvattend kan gesteld worden dat de saneringsdoelstelling, zoals deze is opgenomen in de beschikking van 21 februari 1996 (kenmerk 962160/2618), tot nu toe niet gehaald is. Zowel de grond- als de grondwatersanering kan dan ook niet als beëindigd beschouwd worden. Op de locatie is zowel in de grond als in het grondwater nog een sterke verontreiniging met vluchtige aromatische koolwaterstoffen (BTEXN) en vluchtige gechloreerde koolwaterstoffen aanwezig. Deze verontreiniging bevindt zich onder en in de buurt van de voormalige op de locatie aanwezige schuur. Om de sanering te kunnen afronden is nog een aanvullende deelsanering nodig bij deze voormalige schuur.

Saneringsnoodzaak

Op de locatie is nog circa 200 m³ matig en circa 400 m³ grond sterk verontreinigd met vluchtige gechloreerde koolwaterstoffen en vluchtige aromatische koolwaterstoffen (BTEXN). De sterke verontreinigingen bevinden zich met name in de ondergrond (traject vanaf circa 1,8 m-mv tot 4,0 m-mv). Het traject van 1,0 m-mv tot 1,8 m-mv is matig tot sterk verontreinigd met vluchtige aromatische koolwaterstoffen (BTEXN) en matig verontreinigd met vluchtige gechloreerde koolwaterstoffen.

In het grondwater worden plaatselijk sterke verontreinigingen met vluchtige gechloreerde koolwaterstoffen en vluchtige aromatische koolwaterstoffen (BTEXN) aangetroffen op een diepte van circa 4-6 m-mv. Vanwege het ontbreken van gegevens is de omvang van de grondwaterverontreiniging niet exact aan te geven. De omvang wordt geschat op circa 400 m³.

In het verleden werd de verontreiniging op de locatie als een ernstig en urgent geval van bodemverontreiniging beschouwd. Met de reeds uitgevoerde saneringen is de sterke verontreiniging niet volledig weggenomen en hierdoor de urgentiestatus onveranderd gebleven. Op de locatie is dan ook nog steeds sprake van een saneringsurgentie. Aanvullende saneringsmaatregelen zijn noodzakelijk om te voldoen aan de genoemde volumecriteria en daarmee de sanering definitief af te ronden. Om dit te realiseren hebben wij besloten de (sterk) verontreinigde grond middels een aanvullende deelsanering te verwijderen. Na deze sanering wordt beoordeeld of een aanvullende grondwatersanering noodzakelijk is.

Saneringsplan

Aanvullende deelsanering

Ontgraving is de beste methode om de verontreiniging op de locatie op korte termijn te verwijderen en daarmee te voldoen aan de saneringsdoelstelling: herstel van de bodemkwaliteit binnen het grensvlak van de streef- en de tussenwaarde in grond- en grondwater. Daarom is gekozen voor een nieuwe saneringsopzet, waarbij de verontreiniging onder de (voormalige) bebouwing middels ontgraven weggenomen wordt. In deze opzet zal de sanering zich in eerste instantie richten op het verwijderen van de nog aanwezige (sterk) verontreinigde grond. Hiervoor zal de methode van selectief ontgraven toegepast worden. De ontgravingswerkzaamheden worden onder milieukundige begeleiding uitgevoerd. Met deze saneringsopzet worden de actuele risico's voor de volksge-

zondheid weggenomen en wordt het mogelijk om in een later stadium bebouwing op de locatie te realiseren.

De werkwijze met betrekking tot het verwijderen van de verontreiniging staat beschreven in het saneringsplan (Bodemsaneringsplan aanvullende deelsanering Cruson te Breskens, 7 februari 2003) opgesteld door Colsen B.V.

De verontreinigde grond zal in fasen weggenomen worden. Zodra de ontgravingsgrenzen bereikt zijn worden er monsters genomen van de bodem en de wanden van de put. Daarnaast wordt ter plaatse van de verontreinigingskern een nacontrole van de bodem en de wanden van de put uitgevoerd.

De kwaliteit van de grond wordt in het veld zintuiglijk beoordeeld. De zintuiglijk sterk verontreinigde grond wordt direct afgevoerd naar een erkend verwerker. Zowel de vrijkomende schone grond als de vrijkomende licht tot matig verontreinigde grond worden in afzonderlijke tijdelijke depots (plastic folie) opgeslagen. Vervolgens zal de grond in de depots bemonsterd worden. Na het bekend worden van de analyseresultaten wordt de bestemming van de grond bepaald. Afhankelijk van de analyseresultaten kan de grond hergebruikt worden op de locatie, hergebruikt worden als secundaire bouwstof of afgevoerd worden naar een verwerker. De hoeveelheid af te voeren grond wordt geraamd op 1.020 ton. Indien voldaan is aan de saneringscriteria zal de put vervolgens aangevuld worden met schoon zand. Van het toegepaste zand dient een erkende kwaliteitsverklaring in het kader van het Bouwstoffenbesluit overlegd te worden. Ook dienen certificaten van onderzoeksresultaten en de herkomst van het toegepaste zand overlegd te worden.

Tijdens de uitvoering van de sanering wordt een bemaling toegepast om de grondwaterstand tijdelijk te verlagen. Het bemalingswater (circa 8,2 m³/h) zal via een zuiveringsinstallatie geloosd worden op het bedrijfsriool. De daadwerkelijke grondsanering zal waarschijnlijk in circa 3 weken afgerond kunnen worden. Aansluitend op de grondsanering wordt beoordeeld of een aanvullende grondwatersanering uitgevoerd moet worden. Ten behoeve van de nacontrole van het saneringsresultaat wordt een grondwatermonster genomen uit een nieuw te plaatsen peilfilter in de verontreinigingskern. Het peilfilter wordt een week na plaatsing bemonsterd. Aan de hand van het analyseresultaat wordt de noodzaak van een aanvullende grondwatersanering beoordeeld. Opgemerkt wordt dat deze noodzaak alsmede de duur in grote mate zullen afhangen van het saneringsresultaat van de grondsanering.

Het verwijderen van de op de locatie aanwezige restanten van de schuur, inclusief fundering wordt in het saneringsplan buiten beschouwing gelaten. Besloten is dit materiaal voorafgaande aan de sanering van de locatie te verwijderen.

Tijdens de werkzaamheden worden de noodzakelijke veiligheidsmaatregelen genomen. Voor aanvang van het werk dient door de aannemer een veiligheidsplan opgesteld te worden. De veiligheidsnormen dienen bepaald te worden aan de hand van de methodiek ter vaststelling van de risicoklassen (CROW-publicatie 132, werken met verontreinigde grond) en de verontreinigingssituatie. Na afloop van de sanering wordt een evaluatierapport opgesteld.

Aangezien het hier een ernstige verontreiniging betreft is formeel onze goedkeuring voor het saneringsplan vereist. Met de werkzaamheden zoals beschreven in het saneringsplan wordt ingestemd.

Rechtsbescherming

Tegen dit besluit kan door belanghebbenden schriftelijk bezwaar worden gemaakt. Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan:

Gedeputeerde staten van Zeeland
Stafafdeling KJB
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG.

In het bezwaarschrift dient tenminste opgenomen te worden:

- * naam
- * adres
- * datum
- * tegen welk besluit bezwaar wordt gemaakt
- * waarom bezwaar wordt gemaakt
- * handtekening.

Het bezwaarschrift moet binnen zes weken vanaf de dag na de dag, waarop de beschikking ter inzage is gelegd, ingediend te worden. Overschrijding van de termijn kan er toe leiden dat met de bezwaren geen rekening meer wordt gehouden.

Indien overwogen wordt bezwaar te maken, kan desgewenst een informatiefolder worden toegezonden (telefoonnummer 0118-631700).

Gedurende de behandeling van een bezwaarschrift kan op grond van artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht, juncto artikel 36 van de Wet op de Raad van State, een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening worden ingediend. Dit verzoek moet worden gericht aan de voorzitter van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, Kneuterdijk 22, 2514 EN 's-Gravenhage.

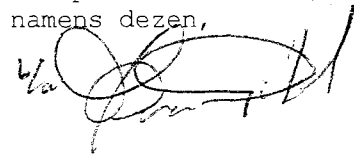
Van kracht worden besluit

Dit besluit wordt van kracht als de bezwaartermijn (zes weken) is verstrekken, tenzij binnen die termijn een verzoek om een voorlopige voorziening is gedaan. In dat geval wordt het besluit niet van kracht, voordat op dat verzoek is beslist.

B e s l u i t

- In te stemmen met de saneringswijze zoals is beschreven in het saneringsplan (Bodemsaneringsplan aanvullende deelsanering Cruson te Breskens, 7 februari 2003).
- De start- en einddatum aan ons college kenbaar moet worden gemaakt.
- Dat de resultaten van de monsters van de bodem en de wanden van de put bij het bereiken van de ontgravingsgrenzen aan ons college ter beschikking moeten worden gesteld, voordat de put wordt volgestort met schoon zand.
- Dat de analyseresultaten van de vrijkomende schone en verontreinigde grond aan ons college gemeld moeten worden, evenals de bestemming van de verontreinigde grond.

Gedeputeerde staten,
namens dezen,

mr. C.J. Meijler,
hoofd afdeling Milieuhygiëne.